

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

แนวทางการพัฒนาบุคลากรในองค์กร ตามหลักคำสอนของครูบาศรีวิชัย
Guidelines for personnel development in the organization according to the
teachings of Kruba Sriwichai

ปิ่นปิ่นท์ เหลืองพิทักษ์ Pinpinat Lueangphithak

ไกรสร แสนวงศ์ kraison sanvong

ปิยธิดา วงศ์ใหญ่ Piyatida Wongyai,

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Lamphun Buddhist College

Pinpinat.Lueangphithak@gmail.com

บทคัดย่อ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กรเพราะการทำงานร่วมกันในองค์กรย่อมเห็นความแตกต่างของบุคลากรแต่ละบุคคล รวมไปถึงมีวิธีการทำงานที่ต่างกันไป สิ่งที่ต้องการตลอดจนหัวหน้าทีมควรคำนึงถึงมากกว่าก็คือการบริหารจัดการความขัดแย้งให้เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว และจัดอุปสรรคต่างๆ ในการทำงานระบบทีมให้มีความราบรื่นขึ้น เพื่อให้ทุกคนสามารถทำงานร่วมกันสู่ความสำเร็จได้ในที่สุด ศักยภาพทุกคนย่อมส่งผลต่อศักยภาพขององค์กร หากพนักงานทุกคนทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพย่อมทำให้องค์กรนั้นมีประสิทธิภาพตามไปด้วย ดังนั้นการช่วยส่งเสริมให้พนักงานทุกคนมีศักยภาพในการทำงานที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นภารกิจหนึ่งที่จำเป็นขององค์กร และผู้ที่มีส่วนสำคัญมากๆ ตรงจุดนี้ก็คือฝ่ายทรัพยากรบุคคล ซึ่งงานด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นั้นค่อนข้างจะสำคัญกับองค์กรอย่างยิ่ง ถ้าขาดความใส่ใจตรงจุดนี้ องค์กรที่เต็มไปด้วยพนักงานไร้ประสิทธิภาพ ก็อาจทำให้องค์กรหยุดนิ่งอยู่กับที่ ไม่พัฒนา และไร้ศักยภาพได้ในที่สุด การนำหลักคำสอนของครูบาศรีวิชัยนักบุญแห่งล้านนาไทย ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในล้านนาผู้บูรณะวัดพระธาตุหริภุญชัย ที่เป็นแบบอย่างในการสร้างบุคคลต้นแบบต่อมาหลายๆรุ่น มาใช้ในการบริหารบุคลากร ในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำหลักคำสอนของท่านมาปรับใช้ เช่น กำแพงหิน : ขันติ สมาธิ อนิจจัง และหลักศีล ,หลักอริยสัจ 4 ดังที่ท่านเคยกล่าวการรักษา ศีลบริสุทธิ์เสียก่อน ความตั้งมั่นก็จะมีขึ้น

คำสำคัญ : การพัฒนาบุคลากรในองค์กร,หลักคำสอนของครูบาศรีวิชัย

Abstract

Human resources is an important factor in organizational development because working together in an organization will see the differences of individual personnel. Including having different ways of working What organizations and team leaders should consider more is proper conflict management to resolve such issues. and remove obstacles To work in the team system to be smoother so that everyone can work together towards success in the end Everyone's potential affects the organization's potential. If all employees work well and efficiently, then the organization will be efficient as well. Therefore, helping to encourage all employees to have better performance consistently is one of the missions of the organization. and those who are very important At this point is the human resources department. which work on human resource development is quite important with the organization greatly If lack of attention at this point An organization full of inefficient employees It may cause the organization to stand still, undeveloped and ultimately incompetent. The introduction of the teachings of Kruba Sriwichai, the saint of Lanna Thai who is an important person in Lanna who restored Wat Phra That Hariphunchai That is a role model for creating prototypes for many generations. used in personnel management In the organization for maximum efficiency, it is essential to apply his teachings such as the Stone Wall: Khanti, Concentration, Impermanence and Precepts, the Four Noble Truths, as he had previously said, keeping the precepts pure. Confidence will be there.

Keywords : Personnel development in the organization, the doctrine of Kruba Sriwichai

บทนำ

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทำให้องค์กรต่างๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรใน

องค์การ เพราะการที่องค์การจะสามารถเป็นองค์การแห่งความเป็นเลิศได้นั้นผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำทางความคิดเพื่อการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล องค์การจึงมักให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร เพราะเชื่อว่าการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นหัวใจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายตามที่องค์การกำหนดมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การทำงานเป็นทีมสำคัญมากในการรวมตัวของคนหลายคน จึงต้องมีการปรับตัวให้ทุก ๆ คน สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น แต่ก็อาจมีบ่อยครั้งที่คนในทีมทำงานคล่อมจังหวะกันบางคนช้าเกินไป บางคนเร็วเกินไป ควรจะต้องมีการตกลงทำความเข้าใจว่าจะทำงานกันอย่างไร จึงจะทำให้ทีมประสบความสำเร็จ และยังมีความไม่เท่าเทียมกันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาเสมอ โดยเฉพาะเรื่องของการทำงานที่หากมีการแบ่งงานให้ทำอย่างไม่เสมอภาคแล้วก็จะก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมและนำมาซึ่งปัญหาได้ บางคนอาจได้ทำงานเยอะเพราะมีศักยภาพ แต่บางคนได้ทำงานน้อยเพราะขี้เกียจ ตรงจุดนี้ผู้นำทีมอาจจะเป็นตัวแปรสำคัญในการบริหารจัดการแบ่งงานให้เกิดความเท่าเทียมและประสิทธิผลตามศักยภาพของแต่ละบุคคลให้เหมาะสมด้วยเช่นกัน รวมถึงจัดสรรความรับผิดชอบให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมด้วย ปัจจัยสำคัญมากที่จะทำให้การทำงานระบบทีมประสบความสำเร็จนั้นก็คือการรู้จักถึงความมีส่วนร่วมของทีมหรือองค์กร รู้จักเป็นส่วนหนึ่งของทีม สิ่งที่จะสร้างความมีส่วนร่วมได้ดีนั้นก็คือการได้ทำงานที่ตนเองรัก ทำได้ดี มีศักยภาพ แต่อีกสิ่งที่สำคัญไม่แพ้กันก็คือความสัมพันธ์ของสมาชิกในทีม เพราะถ้าสมาชิกในทีมมีความสัมพันธ์กันที่แย่ หรือมีความสัมพันธ์ต่ำ ความสามัคคีในการทำงานก็จะเกิดขึ้นได้ยาก และเมื่อสมาชิกไม่มีความรู้สึกร่วมในการทำงานระบบทีมแล้วก็จะขาดความทุ่มเท มุ่งมั่นอย่างเต็มที่ ทำให้การทำงานระบบทีมมีปัญหาได้ หัวใจสำคัญของการทำงานเป็นทีมอีกอย่างหนึ่งก็คือการมีผู้นำที่ดี ผู้นำเปรียบเสมือนกับต้นเรือที่จะคอยบังคับเรือไปในทิศทางที่ถูกต้อง การให้อำนาจผู้นำในการบริหารตลอดจนการตัดสินใจนั้นเป็นสิ่งสำคัญ และหากผู้นำใช้อำนาจน้อยอย่างมีประสิทธิภาพก็จะเกิดการทำงานที่มีศักยภาพเช่นกัน ตรงกันข้ามหากผู้นำใช้อำนาจที่ผิดก็อาจสร้างปัญหาตามมาได้อีกหลายประการ อีกมุมหนึ่งในเรื่องอำนาจของผู้นำที่จำเป็นต่อการทำงานระบบทีมนี้ก็คือการที่ผู้นำมีศักยภาพจนได้รับการยอมรับจากสมาชิกในทีม หากผู้นำไม่มีศักยภาพพอจนสมาชิกไม่ยอมรับ การทำงานระบบทีมก็จะไม่แข็งแกร่ง เกิดปัญหาในที่สุด ขณะเดียวกันผู้ที่ป็นหัวหน้าทีมก็ต้องรู้จักการใช้อำนาจในการบริหารงานตลอดจนบริหารบุคคลในทีมอย่างเหมาะสมด้วย

ดังนั้นการนำหลักคำสอนและการนำครูบาศรีวิชัยมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาบุคลากรในองค์กร ถือว่าเป็นสิ่งที่สมควรอย่างยิ่งเพราะครูบาศรีวิชัยได้เปรียบไปด้วยคุณูปการที่โดดเด่นในอดีตในการที่ท่านเป็นตัวแทนพลังทางสังคมของวัฒนธรรมล้านนาในการต่อรองอำนาจรัฐ และกลายเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญทางพุทธศาสนาแบบล้านนา สู่การเป็นตัวอย่างให้พระสงฆ์ในปัจจุบันที่พยายามปฏิบัติตามภาพลักษณ์ของครูบาศรีวิชัยและครูบาศรีวิชัยท่านยังมีบทบาทในทางพุทธศาสนา วัตรปฏิบัติที่เคร่งครัดกว่าพระสงฆ์ทั่วไป เช่น การฉันอาหารมือเดียวและเว้นการฉันเนื้อสัตว์ ให้ความสำคัญกับการถือสันโดษและศีลวินัย การก่อสร้างและบูรณะพุทธสถานที่สำคัญๆ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือมากมาย (เช่น พระธาตุดอยสุเทพ-เชียงใหม่ พระธาตุดอยตุง-เชียงราย พระธาตุนครหิรัญชัย-ลำพูน ฯลฯ) สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะเด่นที่ทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาต่อตัวครูบาศรีวิชัย ซึ่งสัมพันธ์กับแนวคิดเรื่องการกำเนิดตนบุญหรือบุญธรรมมิกราช ที่เชื่อกันว่าจะลงมาช่วยค้ำจุนพระพุทธศาสนา ความเป็นครูบาศรีวิชัย ถูกนำมาลอกเลียนแบบเพื่อเป้าหมายใหม่ ด้วยวิธีการคัดลอกและสร้างภาพลักษณ์ จะมีหลักๆ ด้วยกัน 4 ประการ คือ การให้ภาพลักษณ์ของการเป็นตนบุญผู้วิเศษ การให้ภาพลักษณ์การเป็นพระนักพัฒนา การให้ภาพลักษณ์ของการเป็นพระผู้ธำรงรักษาความเป็นจารีตล้านนา และการให้ภาพลักษณ์ในการแต่งกาย โดยพระสงฆ์ในปัจจุบันหลายรูปพยายามเชื่อมโยงเหตุการณ์ของตนเองเข้ากับครูบาศรีวิชัย ด้วยการคัดลอกลักษณะคุณสมบัติครูบาศรีวิชัยสู่ครูบาคนใหม่ ซึ่งท่านถือว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้หลักคำสอนการดำเนินชีวิตของท่านมาปรับใช้กับคนรุ่นหลังได้เป็นอย่างดีทั้งการทำงาน การอาศัยร่วมกับผู้อื่น การมีจิตเป็นสาธารณะ การประพฤติตนบนความดีด้วยหลักศีล 5 มีจิตใจที่อ่อนไหวอ่อนโยนมีคุณธรรมเมตตาธรรมต่อเพื่อนร่วมโลก ท่านยังมีสัจจะและมีศักยภาพสูง ที่จะนำคนทำงานร่วมงานกันได้โดยไม่เกิดข้อขัดแย้ง ในการบูรณปฏิสังขรณ์สร้างวัดวาอารามที่สวยงามใหญ่โตเป็นที่เลื่องลือในบุญบารมีของท่าน ได้แก่ การปฏิสังขรณ์เสนาสนะวัดพระธาตุนครหิรัญชัยจังหวัดลำพูน นอกจากนั้นยังมีวัดศรีโคมคำหรือวัดพระเจ้าตนหลวงจังหวัดพะเยา วัดพระสิงห์ วัดสวนดอกจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น และสิ่งก่อสร้างที่มหาชนจดจำได้ดีที่สุดคือการสร้างถนนขึ้นสู่ดอยสุเทพ โดยท่านได้ทำหน้าที่เป็นผู้นำกำกับดูแลควบคุมการทำงานเกือบทั้งหมด และยังทำหน้าที่นั่งหนักเป็นประธานระดมทุนทรัพย์รับไทยทาน เป็นนำมาใช้ในการสร้าง บูรณะวัดวาอารามต่างๆ จะเห็นว่าท่านได้มีแนวคิดการบริหารจัดการคนได้เป็นอย่างดี และยังมีมีส่วนของการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆทำให้การทำงาน การก่อสร้างสิ่งต่างๆออกมาสวยงาม สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เป็นพื้นฐานของการมีความมุ่งมั่น ความตั้งใจ มีจิตเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเมตตาต่อเพื่อนร่วมโลก

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ทำให้ผู้คนต่างๆทุกสารทิศรักใคร่และนับถือท่านและยังยึดเอาท่านมาเป็นแบบอย่าง ทำให้เกิดบุคคลสำคัญต่างๆตามมามากมาย

วิถีครูบากับการพัฒนาบุคคล

วิถีครูบากับการพัฒนาองค์กร ในชุมชนบ้านห้วยตมการพัฒนาองค์กร เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการปรับปรุง และเสริมสร้างศักยภาพขององค์กร เพื่อการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตระยะยาว และเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งซึ่งช่วยส่งเสริมให้องค์กรขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรจึงเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อมในบริบทของชุมชนบ้านห้วยตม งานทำบุญใจบ้านถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร ดังนี้

การสร้างใจบ้าน คือ การสร้างศรัทธารวมจิตใจ ไม่อยากให้จากที่นี่ไป ให้ชาวบ้านเกิดความรู้สึกว่าที่แห่งนี้คือ นครของชุมชนจึงเป็นกุศโลบายอยากให้ชาวบ้านอยู่ที่นี่ต่อไป เพราะการมาอยู่ในห้วยตมระยะแรกต้องพบกับความลำบาก ดังนั้น จึงต้องสร้างใจบ้านกัน ใจบ้านต้องมาจากชาวบ้านเลยได้เชิญครูบาขาวปี ครูบาพรหมจักร ครูบาพรหมมา เป็นประธานสงฆ์ ในการวางศิลาฤกษ์ ใจบ้านและชาวบ้านก็ช่วยกันสร้าง จากนั้นก็ขุดน้ำบ่อสี่บ่อ แต่ละบ่อ หมายถึง ตะเกีย แต่ละคน ตรงกลางสี่ทองจะเป็นหลวงปู่หรือพระพุทธเจ้า สี่บ่อที่ล้อมรอบคือ ขมรวาส ทั้ง 4 คือเราต้องเป็นน้ำที่ยิ่งใหญ่ล้อมรอบใจบ้าน และหมู่ปลาที่อยู่ข้างใน คือ ชาวบ้านที่อยู่อาศัย ครูบาชัยยะวงศาพัฒนา ใช้เวลาสร้างภายใน 7 วัน ในการสร้างแปลนใจบ้าน พอครบ 7 วัน ใจบ้านก็สร้างเสร็จซึ่ง ใจบ้านได้กลายเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจจึงได้มีการนำมาพัฒนากล่าวโดยสรุป คือ ประเพณีงานทำบุญใจบ้านมีความสำคัญ คือ เป็นการรำลึกถึงความสามัคคี วันนั้นจะมีการหุงข้าวทำอาหารที่ใจบ้าน และจะแบ่งข้าวแบ่งอาหารให้กินร่วมกัน ทุกคนต้องได้กินเท่ากัน และทุกคนต้องอ้มเหมือนกัน และถ้ามีใครมาท้วงว่า ข้าพเจ้ายังไม่ได้กิน ข้าพเจ้ายังไม่อ้ม ถ้ามีคนท้วงเพียงหนึ่งคน จะทำการทำพิธีกรรมนั้นใหม่จากการประกอบพิธีกรรมในใจบ้านทำให้สรุปได้คือ คนเราต้องรู้จักความพอใจ พอเพียง เมื่อเรารู้ว่าเราไม่ได้ประโยชน์จากกิจกรรมนี้ เราควรมีความเสียสละ เป็นการฝึกตนอีกวิธีหนึ่ง เพื่อให้สังคมส่วนรวมจะได้ไม่เกิดความขัดแย้ง จึงเป็นการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งอีกวิธีหนึ่ง และกิจกรรมนี้เป็นการพัฒนาองค์กร ด้วยการใช้หลักความสามัคคี หลักการมีส่วนร่วม และฝึกให้ชาวบ้านมีความอดทนและเสียสละ (ศิริพจน์ เหล่ามานะเจริญ,2563)

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

วิถีครูบากับการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง การพัฒนาชุมชน หมายถึง กระบวนการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเจริญ เป็นการวางแผนเพื่อหามาตรการในการปฏิบัติให้หลุดพ้นจากความเปราะบางที่ไม่พึงปรารถนา โดยการ ชักชวนหรือกระตุ้นให้ประชาชนหรือชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลง

วิถีครูบากับการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง เป็นแนวทางการพัฒนาที่ครูบาชัยยะวงศาใช้หลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านบุคคล ด้านชุมชน และด้านองค์กร

วิถีครูบากับการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ด้านบุคคล ครูบาชัยยะวงศาพัฒนา ท่านได้ใช้หลักธรรม โดยเปรียบเทียบจากการเล่านิทาน เพื่อเป็นกุศโลบายในการพัฒนาจิตใจของชุมชนบ้านห้วยดั้น เมื่อชาวบ้านมีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต รู้จักพิจารณาผิดชอบชั่วดี การควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความไม่เบียดเบียน เว้นจากการลัก โกง ละเมิด เว้นจากการประพฤติดมในกาม เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ ผลจากการรักษาศีล๕ จึงทำให้ชาวบ้านมีความเข้มแข็งด้านจิตใจ และพร้อมที่จะพัฒนาสังคมให้มีความเจริญทางด้านความคิดและสติปัญญา

วิถีครูบากับการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ด้านชุมชน ครูบาชัยยะวงศาพัฒนา ท่านได้ส่งเสริมด้านอาชีพ เช่น ผ้าทอที่เอวและการแปรรูปจากผ้าทอ, เครื่องเงิน, เครื่องจักสาน, การตีเหล็ก, การแกะสลักพระพุทธรูปหินทราย, การขุดศิลาแลง และบ่อศิลาแลง ซึ่งเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่กลายเป็นการพัฒนาด้านอาชีพ มีการพัฒนาจนได้รับการยอมรับจากตลาด ผู้ซื้อและนักท่องเที่ยวโดยศูนย์วิจัยหัตถกรรมบ้านห้วยดั้น และผลิตขายส่งตามรายการสั่งของลูกค้า จนได้รับรางวัล เป็นสินค้า OTOP ระดับ สามดาวและปัจจุบันได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนและยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างชื่อเสียงและรายได้ที่มีมูลค่าสูง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของชุมชนบ้านห้วยดั้น ให้เป็นที่มียุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงรวมถึงมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ทางภาคเหนือ ที่จังหวัดลำพูน เป็นทุนวัฒนธรรมที่ควรส่งเสริมและพัฒนายิ่งขึ้นไป

วิถีครูบากับการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ด้านองค์กร ครูบา ท่านได้พัฒนาองค์กร เช่น สร้างโรงเรียน บูรณปฏิสังขรณ์วัดวา อาราม สถานือนามัย โรงพยาบาลและสาธารณูปการต่างๆ ให้แต่ละองค์กร เกิดการพัฒนา ปรับปรุงและเสริมสร้างในองค์กรให้มีการพัฒนาให้ทันสมัยในทุกๆ ด้าน ซึ่งยังมีวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม ที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

กล่าวโดยสรุป คือ วิถีครูบากับการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ในชุมชนบ้านห้วยดั้นท่านพัฒนาผู้นำและชุมชนบ้านห้วยดั้น ด้วยการสนทนาหัวข้อธรรม ให้เข้าใจถึงหลักธรรมทาง

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

พระพุทธศาสนา พัฒนาชุมชนบ้านห้วยต้ม ให้มีความเข้มแข็งทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาเป็น การพัฒนาด้วยหลักพรหมวิหาร 4 คือ 5 ชุมชนบ้านห้วยต้ม จึงเกิดการพัฒนาด้านบุคคลสร้างความ เข้มแข็งและร่วมปกป้องชุมชนและสังคมของตนเอง ครูบา เป็นบุคคลสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่ ชาวเขาให้ความเคารพและศรัทธารวมทั้งคนพื้นราบ หลังจากท่านได้มรณภาพลงจึงมีประเพณีและ วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สืบต่อมาตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยเฉพาะประเพณีเปลี่ยนผ้าครูบาชัย ยะวงศาพัฒนา ชาวบ้านได้ให้ความสำคัญเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ของชุมชนด้วยความเชื่อและความ ศรัทธา รวมไปถึงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวสร้างอาชีพและเศรษฐกิจอันทรงคุณค่า สร้างรายได้และ เป็นอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นทุนทางวัฒนธรรม ภายใต้การส่งเสริมของศูนย์พัฒนาโครงการ หลวงพระบาทห้วยต้ม ที่ควรแก่การพัฒนาส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งครูบาชัยยะวงศา พัฒนา ท่านได้พัฒนาองค์กร โดยใช้หลักธรรมสังคหะวัตถุ 4 เป็นบรรทัดฐาน ในการพัฒนาวัด โรงเรียน ในชนบท มีบทบาทอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน จึงเป็นการพัฒนาให้ชุมชนบ้านห้วย ต้มมีความเข้มแข็ง ทั้งทางด้านการปกครอง ผู้นำชุมชน และกิจกรรมที่ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม คือ การทำบุญใจบ้าน เป็นกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี และมีความเสียสละ และเกิดความเข้มแข็งใน องค์กร เป็นการพัฒนาชุมชนตามวิถีครูบาสืบไป(เพ็ญสุภา สุขคตะ,2558)

ความสำคัญของวิถีครูบาศรีวิชัยกับการพัฒนาบุคลากรในองค์กร

ครูบาศรีวิชัยถือว่ามีความสำคัญในการพัฒนาคนในองค์กรซึ่งจะมีบทบาทสำคัญทั้ง หน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแม้กระทั่งพระสงฆ์ ถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการ พัฒนาคนและสังคมซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อหลายสิบปีที่แล้วแต่ยังไม่มีใครรู้ว่ามันเป็น กระบวนการในการพัฒนาคน และการทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น ที่ได้ดำเนินตามวิถีครู บามาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผ่านกลไกโครงการกิจกรรมทางสังคมต่างๆซึ่งเป็นการสร้างประโยชน์ ร่วมให้กับองค์กรในหลายพื้นที่ในภาคเหนือโดยเฉพาะกลุ่มการบริหารองค์กรที่นำหลักการพัฒนา สังคมของครูบาศรีวิชัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กร โดยแผนโครงการวิถีครูบางงานหน้าหมู่ ซึ่ง เป็นการรวมตัวกันในการร่วมมือลงแรงเพื่อพัฒนาโครงการพื้นฐานของคนและชุมชน ในการพัฒนา คุณภาพชีวิตและจิตใจซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงทำให้กระบวนการดังกล่าว สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งบทบาทในการพัฒนาสังคมภายใต้ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในปัจจุบันนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับด้วยว่ามีบทบาทสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาสังคมและอย่างยั่งยืน

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิธีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ด้วยความที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับคนกลุ่มมากมีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเป็นเครื่องมือกระบวนการพัฒนาคนและยังก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนได้ (สมาคมชาวลำพูน กรุงเทพมหานคร, 2561:102)

ความโดดเด่นของครูบาเจ้าศรีวิชัย

การที่ครูบาเจ้าศรีวิชัยกลายเป็นผู้มีชื่อเสียงโด่งดัง เป็นที่ยอมรับของชาวล้านนาและคนไทยทั่วประเทศ เนื่องมาจากเหตุผล 5 ประการ ดังนี้

ประการแรก เนื่องมาจากวัตรปฏิบัติอันเคร่งครัดของท่าน คือเป็นผู้มีศีลบริสุทธิ์ ฉันทมัวเดียว ไม่ฉันทเนื้อสัตว์ ไม่แตะต้องเงินไม่สะสมวัตถุ ไม่ใช้วาจาเหน็บแนมผู้ใด เป็นผู้ถือสภารมีย่างอุกฤษฏ์ จนได้รับการขนานนามว่า “ครูบาเจ้าศีลธรรม”

ประการที่สอง ท่านเป็นสัญลักษณ์หรือตัวแทนของการต่อสู้ทางอุดมการณ์ด้านศาสนา ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อยุคปฏิรูปการปกครองในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5-6 ระหว่างการยืนหยัดคุณค่าของ “จิตวิญญาณล้านนา” ไม่ให้ถูกทำลายไปกับความพยายามรวมศูนย์

อำนาจของทั้งฝ่ายอาณาจักรและฝ่ายศาสนจักรส่วนกลาง ภายใต้พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ. 121 (พ.ศ. 2445) บังคับให้พระสงฆ์ทั่วราชอาณาจักรมีวัตรปฏิบัติเป็นหนึ่งเดียว ครูบาเจ้าศรีวิชัยถูกฟ้องให้ได้รับโทษ หรือต้องอิทธิกรรมทั้งหมด 6 ครั้งจากพระราชาคณะชั้นผู้ใหญ่ที่มองว่าท่านเป็นคนหัวแข็งยุ่งปลุกปั่นชาวบ้านให้กระด้างกระเดื่องต่อรัฐ ถูกเรียกว่าเป็น “กบฏผีบุญ” แต่แท้จริงแล้วประชาชนชาวล้านนากลัวยกย่องว่าท่านคือ นักบุญ หรือ “ตนบุญแห่งล้านนา”

ประการที่สาม ท่านได้สืบทอดศาสนทายาทไว้จำนวนมาก ด้วยการบรรพชาอุปสมบทกุลบุตร โดยเฉพาะชาวเขาวาดอยผู้ด้อยโอกาส ยากไร้ทางไกลความเจริญ ไม่มีโอกาสได้ศึกษาธรรมะและเคยนับถือศาสนาผีหรือลัทธิขงจื๊ามาก่อน น้อมนำให้เข้ามาสู่ร่มกาสาวพัสตน์ับจำนวนไม่ถ้วน จนได้รับการขนานนามจากชาวกะเหรี่ยงว่าเป็น “พระโพธิสัตว์ศรีอาริยมตไตรย”

ประการที่สี่ ท่านมุ่งมั่นที่จะประกาศพระธรรม เผยแผ่ศาสนาขององค์พระศาสดาด้วยการจาริกเทศนาธรรมแก่ชาวบ้าน ทั้ง

ชาวเมือง และชุมชนทุรกันดาร ทั้งยังจารพระธรรมคัมภีร์บนใบลานเพื่อสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาอีกจำนวนมากกว่า 2,700 ผูก เป็นผู้มีปฏิปทาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า จนได้รับฉายาอีกหนึ่งฉายาว่า “ครูบาหลวง” หมายถึงเป็นภิกษุที่ยิ่งใหญ่

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ประการที่ห้า ท่านเป็นผู้นำในการก่อสร้างปฏิสังขรณ์โบราณสถานถาวรวัตถุจำนวนมากมายทั่วแผ่นดินล้านนา สิริรวมแล้วจำนวนมากนับกว่า 300 แห่ง แต่ละแห่งท่านใช้เวลาก่อสร้างอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเป็นผู้มีบารมีสามารถรวมพล รวมปัจจัย วัสดุแรงงาน จากผู้เลื่อมใสศรัทธามาช่วยเหลือโครงการแต่ละแห่งให้บรรลุผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว ทำให้ท่านได้รับฉายาอีกนามว่า “ครูบาทันใจ”(รุ่งวิทย์ สุวรรณอภิชน,2558)

คุณสมบัติที่ควรเดินตามรอยครูบาเจ้าศรีวิชัยมาใช้ในการทำงานในองค์กร

ครูบาเจ้าศรีวิชัยเป็นผู้มีคุณสมบัติที่ควรเดินตามรอยอยู่หลายประการ ในที่นี้จะขอหยิบยกขึ้นมาสาธกให้เห็น 3 ประการ ได้แก่ ความเป็นผู้เสียสละ ความเป็นผู้มีปณิธานมุ่งมั่น และความเป็นผู้สติปัญญา

คุณสมบัติประการแรก ความเสียสละทั้งร่างกายและแรงใจของครูบาเจ้าศรีวิชัยนั้น ไม่ใช่ “จาคะ” หรือ “ทานะ” ชั้นธรรมดาที่มนุษย์พึงจะกระทำได้ แต่ท่านกระทำในชั้นอุกฤษฏ์ ท่านเสียสละสิ่งใดบ้างละหรือ ทั้งสมณศักดิ์ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ทั้งผูกหมอนอันหนานุ่ม ทั้งอาหารเลิศโอชะ ทั้งเคสสถานโอฬาร ครูบาเจ้าศรีวิชัยเป็นผู้ไม่สะสมทรัพย์ศฤงคาร ทำดีเพื่องาน ไม่ใช่ทำดีเพื่ออยากเด่นดัง ฉันทมังสวริตติ สมณะ สร้างวัดให้ผู้อื่นอาศัย แต่ตนเองต้องเร่ร่อนไร้รั้งนอน เสียสละแม้กระทั่งยอมต้องอธิกรณ์หลายครั้งหลายคราเพื่อให้คณะสงฆ์ไม่พंगเล้งทำร้ายเหล่าศิษยานุศิษย์ คุณสมบัติประการแรกนี้ คือเครื่องสะท้อนถึงความเป็นยอดสัปปุรุษของท่านครูบาเจ้าศรีวิชัย

คุณสมบัติประการที่สอง ท่านเป็นผู้มีมโนปณิธานอันมุ่งมั่น ว่าจักต้องบรรลุธรรม หรือเมื่อทำการสิ่งใดแล้วต้องทำให้สำเร็จครูบาเจ้าศรีวิชัยเป็นตัวอย่างของบุคคลผู้ไม่เคยเลิกล้มความตั้งใจ เป็นผู้รักษาสัจจวาจา ปณิธานอันยิ่งใหญ่ของท่านปรากฏชัดเจนในหลัก “อริยสัจ 4” รวมทั้งหนทางสู่มรรคผล “4 ขั้นอริยบุคคล” ดังเห็นได้จากการที่ท่านสร้างวัดทั้ง 4 เป็นสัญลักษณ์ไว้ในระหว่างทางขึ้นสู่ดอยสุเทพ ได้แก่ วัดโสดาบัน หรือต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นวัดศรีโสดา วัดตลาดสภิกาคามี วัดอนาคามี (แม้ในยุคครูบาเจ้าศรีวิชัยอาจมีอุปสรรค สร้างยังไม่เสร็จก็ตาม) และวัดอรหันตา คือวัดพระธาตุดอยสุเทพ บุคคลที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องมีเป้าหมายชีวิตแล้วก้าวเดินทีละขั้นๆ เฉกเช่นครูบาเจ้าศรีวิชัย

คุณสมบัติประการที่สาม ครูบาเจ้าศรีวิชัยเป็นผู้มีสติปัญญา การเป็นผู้มีสติปัญญาในที่นี้มีได้หมายความว่าต้องเป็นผู้จบการศึกษาระดับสูงเสมอไป หากแต่หมายถึงบุคคลผู้มีไหวพริบปฏิภาณ

ในการแก้ไขปัญหาอย่างชาญฉลาด ตลอดชีวิตของครูบาเจ้าศรีวิชัยหนทางของท่านล้วนแล้วแต่มีขบวนการอุปสรรคนานัปการ แต่ท่านเป็นผู้ที่สามารถแปลงวิกฤติให้เป็นโอกาสได้เสมอ โดยไม่เคยยอมจำนนต่อสถานการณ์ที่เลวร้าย งานบางอย่างท่านไม่จำเป็นต้องลงมือจัดการด้วยตนเอง แต่ท่านใช้ปัญญาความสามารถในการบริหารบุคคล เช่น ท่านรู้ว่า หากเป็นงานระเบิดหินจากภูเขาซึ่งค่อนข้างอันตราย ท่านต้องอาศัยภูมิปัญญาของชาวกะเหรี่ยงที่สันตติกรรมด้านนี้เป็นการเฉพาะ งานใดควรมอบหมายให้เจ้าแก้งวโปไปปฏิบัติ งานไหนควรมอบให้หลวงอนุสารสุนทรไปดำเนินการหรืองานใดควรไว้วางใจได้เพียงครูบาภิชัยขาวปี เป็นต้น การบริหารบุคคลจำนวนมากที่มาจากหลากหลายชาติพันธุ์ ต่างชนชั้นฐานะเช่นนี้ ไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่นักบริหารทั่วไปจักรักษาสมดุลทางจิตใจไม่ให้ไหวเอนเอียงได้ แต่ครูบาเจ้าศรีวิชัยก็ก้าวข้ามฉันทาคติและอคตินั้นไป หากมิใช่เป็นเพราะคุณสมบัติของครูบาเจ้าศรีวิชัยในข้อที่ว่าด้วย เป็นผู้มั่งมีสติปัญญาเป็นเลิศในด้านการบริหารจัดการบุคคล เชื่อว่าคงยากยิ่งที่จะให้ผู้บริหารสามารถหยั่งรู้ถึงสภาวะจิตใจ หลายอัตราของผู้ร่วมงานให้ละตัวตนสลาย แล้วหันมาจับมือปรองดองกันกระทำให้สำเร็จด้วยความสามัคคีได้

ครูบาศรีวิชัยกับหลักคำสอนอริยสัจ 4 ในการนำมาเป็นแนวทางประยุกต์ใช้พัฒนาบุคลากรในองค์กร

ครูบาศรีวิชัยได้ดำเนินชีวิตบนหลักอริยสัจ 4 ซึ่งแปลว่า ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ อันประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค กล่าวคือหากเกิดทุกข์ขึ้นมาเมื่อใด ก็ให้ใช้หลักอริยสัจ 4 เป็นตัวรับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นให้จงได้

ทุกข์ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรเช่นยอดขายตกต่ำต้นทุนการผลิตสูงการส่งสินค้าไม่ตรงเวลา สินค้ามีตำหนิหรือมีคุณภาพต่ำกว่าคู่แข่งจนประสบภาวะขาดทุนผลการปฏิบัติงานของพนักงานไม่ดีบรรยากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการการทำงานทำให้พนักงานขาดแรงจูงใจในการทำงานเกิดความขัดแย้งในองค์กรพนักงานมีความเครียดขาดงานและออกเป็นต้นหลักในการค้นหาเพื่อแก้ไขให้องค์กรเกิดการพัฒนาโดยใช้หลักอริยสัจ 4 ช่วยให้เราสามารถค้นหาหรือระบุตัวปัญหาที่องค์กรกำลังเผชิญอยู่ว่าคืออะไร ซึ่งตรงในกิจอริยสัจ 4 ว่าทุกคนกำหนดรู้ทำให้รับรู้ถึงปัญหา

สมุทัยสาเหตุเช่นพนักงานเหนื่อยๆขาดขวัญกำลังใจไม่มีแรงถึงจ่ายในการทำงานมีทัศนคติไม่ดีต้องงานต่อเพื่อนร่วมงานหรือองค์กรขาดความไว้วางใจต่อหัวหน้างานเห็นและหัวหน้างานไม่มีภาวะผู้นำรู้สึกถึงความไม่ยุติธรรมไม่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรขาดความก้าวหน้าความพึงพอใจ

ในการทำงานต่ำและรู้สึกผูกพันต่อองค์กรของตัวเองในระดับต่ำ ดังนั้นในข้อนี้จะทำให้ได้เห็นความจริงที่ว่าด้วยเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ จึงจะสามารถหาปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถแก้ไขได้ถูกต้อง หลักในการค้นหาสาเหตุของปัญหานั้นเมื่อสามารถระบุปัญหาที่แท้จริงได้อย่างถูกต้องชัดเจนและแน่นอนแล้วเพื่อให้ดำเนินการแก้ไขได้ตรงประเด็นปัญหาโดยใช้ศาสตร์ด้านพฤติกรรมองค์การเพื่อศึกษาค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามาจากสาเหตุใด

นิโรธความดับทุกข์หรือปัญหาเมื่อค้นพบว่าทุกข์หรือปัญหาคืออะไรพร้อมทั้งสามารถระบุสาเหตุที่แท้จริงได้อย่างถูกต้องแน่นอนแล้วต่อจากนั้นจึงจะสามารถกำจัดสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวเพื่อให้เข้าสู่ภาวะที่พ้นจากทุกข์หรือให้เป็นไปตามสภาพที่ต้องการหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการไปให้ถึงเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้แน่นอนเช่นแก้ไขสูงขึ้นต้นทุนผลิตต่ำลงสินค้ามีคุณภาพถ้าเทียมหรือดีกว่าคู่แข่งผลประโยชน์การดีมีกำไรหรือมีส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มขึ้นพนักงานขาดงานหรือลาออกน้อยลงบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการทำงานมากขึ้นพนักงานมีความสามัคคีร่วมมือการปฏิบัติงานดีมีความพึงพอใจในการทำงานไว้วางใจในหัวหน้างานในเพื่อนร่วมงานและองค์กรมีพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรรวมทั้งมีความรักดีและผูกพันต่อองค์กรมากขึ้นภาวะของระดับทุกข์นี้เป็นผลของการแก้ไขจากสาเหตุได้ตรงจุดจึงทำให้เกิดผลตามที่ต้องการต้องการคือสภาพที่ปลอดจากทุกข์หรือปัญหาการจะนำซึ่งมาความสำเร็จขององค์กรซึ่งตรงกับกิจในอริยสัจ 4 ที่ว่านิโรธควรเข้าถึงหรือทำให้แจ้งนอกเหนือจากการล่าหรือกำจัดสาเหตุแห่งทุกข์จะทำให้เข้าสู่ภาวะนิโรธแล้วสภาพที่ปราศจากปัญหาหรือความทุกข์จึงสามารถเกิดขึ้นได้จากการลงมือปฏิบัติตามหลักวิธีหรือหนทางปฏิบัติเพื่อการพ้นทุกข์

มรรคหนทางปฏิบัติเป็นสิ่งที่ควรทำให้เจริญขึ้นซึ่งหมายถึงการลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหสาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ด้วยมีองค์ประกอบ 8 ประการดังนี้

1 สัมมาทิฐิหมายถึงการเห็นชอบได้แก่ความรู้ในอริยสัจ 4 หรือเห็นไตรลักษณ์หรือเห็นกุศลมูลกับอกุศลมูลมีเห็นทุกสิ่งที่เกิดขึ้นล้วนมีเหตุหรือที่มาซึ่งเกี่ยวข้องอย่างนี้กันอย่างเป็นระบบการลงมือกำจัดทุกข์จึงควรทำโดยมีรากฐานแห่งความคิดความเชื่อที่ถูกต้องอยู่เสมอเช่นเชื่อว่าทำดีย่อมได้ดีใช้ปัญญาในการเลือกทางเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เกิดคุณไม่ใช่เกิดโทษไม่ใช่ทำด้วยความหลงผิดหรือทำด้วยความไม่รู้ดังนั้นจึงควรสำรวจก่อนลงมือแก้ปัญหาหรือเอา channel ความทุกข์เสมอว่าผู้ลงมือแก้มีความเห็นความเชื่อที่ถูกต้องเหมาะสมแล้วในการแก้ปัญหาสัมมาทิฐินั้นเป็นว่าข้อแรกข้อสำคัญในหมวดที่ว่าด้วยปัญญาที่สามารถนำไปพัฒนาให้เกิดปัญญาซึ่งหากขาดสัมมาทิฐิเสียแล้ว

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

องค์ประกอบอื่น ๆ ก็เกิดขึ้นไม่ได้ดังนั้นถ้าเริ่มด้วยความเห็นความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องดีงาม เป็นจุดเริ่มต้นการคิดดีพูดดีทำดีก็จะดำเนินต่อไปเป็นความถูกต้องทั้งหมด

2 สัมมาสังกัปปะคือการรับผิชอบความนึกคิดที่ดีงามไม่ปฏิบัติไม่เบียดเบียนการใช้ความคิด ในทางที่นำไปสู่ความดีงามหากจะลงมือเอาชนะความทุกข์ก็ต้องแก้ทุกข์แล้วเกิดความงอกงามเกิดสิ่งดี งามขึ้นไม่ใช่แค่ทุกอย่างหนึ่งแล้วไปเกิดทุกข์อีกอย่างหนึ่งต้องเป็นการคิดที่ปราศจากโลภะโทสะโมหะ จึงจะช่วยให้เอาชนะความทุกข์ได้ผลอย่างสมบูรณ์

3 สัมมาวาจาการเจรจาขอพบการพูดความจริงหรือวจีสุจริตเป็นการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิต ประจำวันและการทำงานด้วยการพูดความจริงใช้คำพูดหรือวาจาที่ไพเราะดีงามพูดแล้วเกิดผลดีพูด แล้วทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องต่อกันมากขึ้นทำให้เกิดความสมัคสมานสามัคคีทำให้เกิดทางออก ในแก้ปัญหาาร่วมกันจึงเป็นหลักที่มีไว้เพื่อเตือนสติเอาชนะความทุกข์ว่าการพูดไม่ดีพูดด้วยอารมณ์จะ ทำให้เกิดปัญหาเพิ่มขึ้นจึงควรมีสติระงับอารมณ์คมคำพูดที่สร้างเรื่องเชิงลบไว้ได้

4 ฉันทามกัมมันตะการกระทำขอพบคือการกระทำที่เว้นจากการประเภชัหรือกายสุจริตมีการ กระทำในทางที่ดีงามทำแต่ประพฤติดีดีไม่เบียดเบียนใครไม่ทำให้ใครทุกข์ใจทำประพฤติดีดีต่อทุกคน ยังเท่าเทียมกันทำอย่างเปิดเผยตรงไปตรงนั้นไม่เลือกปฏิบัติซึ่งการมีเป็นพืชที่ถูกตองก็จะช่วยลด โอกาสในการเกิดความผิดพลาดในชีวิตหรือโอกาสการเกิดทุกข์ได้เป็นอย่างดีปฏิบัติถึงขั้นนี้ได้เป็นปกติ วิสัยแล้วความทุกข์ที่จะต้องเผชิญอาจเหลือเพียงความทุกข์ที่เกิดจากปัจจัยภายนอกเท่านั้น

5 สัมมาอาชีวะการประกอบสัมมาชีพหรือเว้นการประกอบอาชีพเช่นการหลอกลวงการโกง บังคับขู่เข็ญโดยประกอบแต่อาชีพที่สุจริตอาชีพที่สร้างความเจริญทั้งต่อตนเองผู้อื่นต่อสังคมและ ประเทศชาติเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อคุณต่อการซึ่งหากประกอบอาชีพด้วยความเหมาะสมสุจริตไม่ผิด กฎหมายสิ่งที่ไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่นก็จะเป็นหนทางสำคัญที่ช่วยป้องกันบรรเทา ทุกข์ในชีวิตและการทำงานลงไปได้

6 สัมมนาไวณะการพยายามขอพบความเพียรที่ชอบเช่นเพียรระวังสิ่งที่ไม่ดีงามไม่ให้เกิดขึ้น เรียนและสิ่งที่ไม่ดีงามที่เกิดขึ้นแล้วเป็นทำสิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นในรักษาส่งดีงามที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม ไปโดยทำให้เพิ่มพูนขึ้นคือการเรียนที่จะดำรงตนที่อยู่ในเส้นทางที่ถูกตองเหมาะสมเหมือนเตือนสติ ตัวเองให้อยู่ในกุศลกรรมหากปัจจุบันกำลังทำสิ่งที่ไม่ดีหรืออดีตทำสิ่งใดที่ผิดพลาดควรละเลิกและหัน มาทำดีโดยใช้ความเพียรอย่างมากที่จะนำตนเองเข้าสู่เส้นทางแห่งความถูกต้องเพื่อใช้ชีวิตการทำงานใน ปัจจุบันและอนาคตให้ประสบความสำเร็จ

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

7 สัมมาสติการตั้งสติกำหนดพิจารณาปัญหาหรือสิ่งที่รู้เท่าทันการภาวะที่เป็นแปลงและตามความเป็นจริงตระหนักรู้เสมอว่ากำลังทำหรือทำอะไรและใช้สติพิจารณาตัวตนปัจจุบันว่ากำลังโกรธ กำลังเศร้าหรือกำลังเครียดหรือไม่ซึ่งการใช้สติพิจารณาก็เพื่อให้ได้ลงมือปฏิบัติในการแก้ปัญหาและดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้องต่อไปกันมีสตินี้ถือเป็นส่วนสำคัญนอกในการแก้ปัญหาตามแนวทางอริยสัจ 4 8 สัมมาสมาธิการตั้งจิตมั่นชอบทำจิตใจให้สงบมีความสุขโดยมีจิตเป็นหนึ่งเดียวที่มีประสิทธิภาพการตั้งมั่นแน่วแน่ๆ เป็นหนึ่งเดียวทำให้ดำเนินงานได้ลุล่วงไปด้วยดี (สิงฆะ วรรณสัย, 2553)

สรุป

ครูบาศรีวิชัยผู้มีบทบาทนักบุญแห่งล้านนาซึ่งปฏิบัติตนบำเพ็ญเพียรภาวนาสีขาววินัยตามรอยพระบรมศาสดาด้วยข้อวัตรปฏิบัติเสริมบุคลิกภาพด้วยความน่าเลื่อมใสอันเป็นลักษณะพิเศษที่เรียกว่าสมบุรณ์ด้วยจริยวัตรอันเคร่งครัดที่ปรากฏให้บุคคลที่ได้พบเห็นมีความศรัทธาอันถือเป็นความสะดวกเครื่องในการรักษาศีลนัยจึงเป็นที่เคารพศรัทธาและยกย่องว่าเป็นนักบุญแห่งล้านนาประกอบกับที่พระครูบาศรีวิชัยมีบทบาทแห่งตนบุญในการปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอต่อสาธารณชนที่เคารพศรัทธาโดยอาศัยหลักปฏิภาณดีวัตรวิปัสสนากรรมฐานเจริญจิตภาวนาเป็นบรรทัดฐานในการต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคระหว่างตนในฐานะที่พอเหมาะพอควรแก่ฐานะภาวะบุคคลเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมถูกต้องตามหลักประเพณีที่เหมาะสมหลักคุณธรรมดังกล่าวมานั้นเป็นประโยชน์ต่อศาสนาและองค์กรที่จะนำมาปรับใช้เป็นอย่างมาก และพระธรรมคำสอนของพระครูบาศรีวิชัยเป็นความจริงบริสุทธิ์แม้ว่าพระพุทธองค์ดับขันธพระนิพพานไปแล้ว หากใครได้นำหลักคำสอนต่างๆ ไปปฏิบัติตามธรรมที่ถูกต้องก็จะบรรลุประสบความสำเร็จไม่ว่าจะในหน้าที่การงาน การดำรงชีพ การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การคิดกระทำสิ่งใดก็จะบรรลุผล

References

- เพ็ญสุภา สุขคตะ. (2558). *ปริศนาโบราณคดี*. มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 26 ธันวาคม 2557 - 1 มกราคม 2558.
- รุ่งวิทย์ สุวรรณอภิชน. (2558). *ครูบาศรีวิชัย พระอริยสงฆ์แห่งความสำเร็จ*. : สำนักพิมพ์บ้านมงคล
- พจน์ เหล่ามานะเจริญ. (2563). *On History*. มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 13 - 19 พฤศจิกายน 2563.

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิธีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566
สมาคมชาวลำพูน (กรุงเทพมหานคร).(2561).ครูบาเจ้าศรีวิชัย / สมาคมชาวลำพูน
(กรุงเทพมหานคร):สำนักพิมพ์ลักษณะ
สิงฆะ วรรณสัย. (2553). สารประวัติครูบาศรีวิชัย นักบุญแห่งล้านนา :สำนักพิมพ์ สภาวัฒนธรรม
จังหวัดลำพูน